

דברי הכפר

גיליון מס. 2930 * יג סיוון תשפ"ו * 29 במאי 2026
כפר הנשיא * עלון פנימי

עורכת: דורית צחור dorittb1963@gmail.com

שבתאי זיסל בן אברהם

1. השבוע לפני שמונים וחמש שנה נולד תינוק יהודי. בברית המילה ניתן לו השם: שבתאי זיסל בן אברהם. בתעודת הזהות האמריקנית קראו לו רוברט אלן צימרמן. ייקח קצת זמן עד שדילן תומס יכשף את רוברט צימרמן הצעיר שכה יוקסם מיצירתו עד שישנה את שמו המקצועי לבוב דילן. אחר כך הוא יכחיש ויטען שהשם דילן בא מקרוב משפחה בשם דילון. מי שרוצה יאמין לו ומי שלא לא.

2. באיזשהו מקום תמיד הרגשתי שכאשר באוקטובר 2016 ועדת פרס נובל הכריזה עליו כזוכה בפרס נובל לספרות על מילות שיריו הוא קיבל בסופו של דבר את הפרס בשמו של דילן תומס שהיה ראוי לנובל לא פחות ממנו ואולי אף יותר.

3. בכל אופן היום לילד שבתאי זיסל בן אברהם מלאו שמונים וחמש שנים ובהחלט אפשר להגיד שהגיע לגיל שאותו הרוויח ביושר. אין כמעט סגנון מוזיקלי שקשור למוזיקת פופ שאיננו מושפע מנוכחותו המצמיתה. גם בארץ אפשר להגיד שבסוף כל משפט בעברית שכתבו מאיר אריאל, שלום חנוך ורבים וטובים אחרים, יושב בוב דילן מנגן במפוחית ומחייך בארוגנטיות אל תוך זקנו הדליל.

4. ציירתי אותו בגיל שבו כנראה ג'ואן באאז התאהבה בו (אני מניח שאילו פגשתי בו בשנים ההן שבהן הוא ניראה כך, גם אני הייתי מתאהב בו). את יחסיהם שבאו אל קיצם היא סיכמה בשיר. Diamonds and Rust עד היום אני זוכר בגלל השיר הזה שביצי הרובין (אדום החזה) הן בצבע עיניו של בוב דילן.

5. אז השבוע אחרי הרבה יהלומים ואולי גם המון חלודה, דילן בן 85 ולמרות שפגע בג'ואן באאז ואולי קצת גם באנשים אחרים, הלוואי שיאריך ימים וימשיך ליצור עוד הרבה שירים נהדרים אשר ירחיבו את גבולות תרבות הפופ עד קצות הגלקסיה ומעבר להם. אמן ואמן

פרח הנזיר

1. וְיִהְיֶה אִישׁ אֶחָד מִצֶּרְעָה מִמְּשַׁפַּחַת הַדְּבִי וְשֵׁמוֹ מְנוּחַ; וְאַשְׁתּוֹ עֶקְרָה וְלֹא יֵלְדָה.
2. באופן מאוד לא מפתיע בתנ"ך אין גברים עקרים רק נשים עקרות. ובאופן לא פחות לא מפתיע, הרבה לפני שישוע נולד כתוצאה מהתערבות שמימית, הרבה נשים עקרות בתנ"ך נגאלו מעקרותן בעקבות מפגש חביב עם מלאכי אלוהים. מה שכן מפתיע הוא שאלוהים לא עמד בהבטחתו להפסיק את המפגשים בין בני האלוהים ובנות האדם מלפני המבול וכך בא לעולם שמשון. הגיבור.
3. "אספו ברזל, המליכו מלך ולימדו לצחוק" כותב זאב ז'בוטינסקי בספרו "שמשון". פעם רוויזיוניסטים חייבו את הצחוק, לא כמו היום שחוש ההומור שלהם נגמר ב"חבל שלא נשרפת באושוויץ עם סבתא שלך חחחח".
4. והנער השובב הזה שמשון הולך וגדל בין צרעה לאשתאול. וברוך השם גדל להיות נער מאוד חזק. והוא הולך להיות השופט האחרון לפי הסדר המקראי, על אף שכרונולוגית הוא כנראה היה בין השופטים הראשנים. והוא גם השופט הכי יצרי שקם לנו. אפילו בין שלל הטיפוסים שהיו שופטים בישראל הוא מתבלט כפרא אדם שידו בכל ויד כל בו.

5. מעל לכל חייבים להודות שמשון הוא דמות מרתקת. אנושית מאוד וחסרת מורא. מלאת עוצמה וחסרת גבולות. אדם מלא תשוקה שהשמים הם הגבול לתשוקותיו. אפשר לומר שחבוי בשמשון יסוד וולט ויטמני השואף להתחבר כל העת להוויית העולם באמצעות כל החושים. בסופו של יום שמשון הוא נזיר שכמו יצא מדקאמרון של ג'ובני בוקאצ'יו. חובב נשים, חד חידות, תוסס, הולל, שרירי וייצרי מאוד.

6. היה הראשון לגלות

שְׁנֵי דְבָרִים
עָשָׂה שְׁמִשׁוֹן
רֵאשׁוֹן, לִפְנֵי
הַעֲזָתִים.
הַצְּתוֹת מְכֻנּוֹת
שֶׁל שְׁדוֹת,
וּפְגוּעַ הַתְּאֲבָדוֹת
הַמוֹנִי.

אֲנַחְנוּ קוֹרְאִים
לוֹ גִּבּוֹר
וְאֵלֵי הֵם
יִקְרְאוּ
לוֹ
שְׁהִיד.

פינת הקריקטורה השבועית: נתניהו: יש לי צוות מיוחד שעובד על פתרון לרחפני נפץ

• וחג שבועות תעשה לך

וחג שבועות עשינו לנו, או ליתר דיוק וועדת התרבות והמון מתנדבים עשו לנו פסטיבל מרהיב והמוני. לכל אחד היה שם משהו: משחקים לקטנטנים (וגם טרקטורים חדישים ונוצצים לטפס עליהם), וכסאות שמורים לזקנים ולאלה שקצת פחות זקנים. הופעות של ילדינו מגיל כמה שעות ועד בכלל, הופעות של הצעירים שחיים אתנו כאן לאורך השנה, וערב של בילויים משמחים ליד הבריכה. ולמחרת טיול באתרים שונים במשק, בשילוב טכנולוגי של מידע על כל האתרים. ותחרויות ספורט. בקיצור חג מגוון ומהנה.

• בית בכפר הנשיא

עד לפני לא מעט שנים היו לנו כאן בכפר הנשיא המון בתים פנויים. אם היית זקוק לבית לארח את משפחתך, לא הייתה בעיה. חלפו שנים והבתים אצלנו כולם תפוסים, והביקוש רב, ודיירים מתבקשים לפנות את הדירה שבה הם גרים.

מצד אחד אלה צרות של עשירים, והתקיים בנו מה שנאמר: "בתינו הומים מתינוקות".

מצד שני נגרמת כאן המון עוגמת נפש.

אני עדיין חושבת שעלינו לעצור לרגע ולקיים דיון רחב על המדיניות שלנו, ועל הצרכים שהשתנו בעשרים השנים האחרונות, מאז שהצורך שלנו היה "שיוך דירות" על כל המשתמע ממנו, והצורך החשוב הנוסף שלנו היה קליטת משפחות צעירות.

הדיונים האחרונים שקיימנו על הצרכים שלנו במציאות משתנה, היו בעשור השני של המאה העשרים ואחת. איך אנחנו רוצים לחיות את חיינו בעשור השלישי? אני עדיין מאמינה בהדברות מעמיקה וכוללת של הקהילה החדשה שלנו.

• ספרים, רבותיי, ספרים

גם בתחום הזה חל שינוי מהפכני, כמעט, בעשור האחרון. ספרים הם כבר לא אותו מוצר יקר ערך, שאתה מקבל במתנה לבר המצווה שלך, או שאתה מקבל כ"פרס לקוראי דבר" שהוציאה "הספריה לעם" של עם עובד. זה גם איננו עוד המוצר, שאתה מוצא בחנויות "יד שנייה" אחרי שבעליו הלך לעולמו והיורשים מכרו, או מסרו, ספריות שלמות לחנויות אלה.

היום אתה מוצא ספרים כמעט חדשים לגמרי, בארגזים ברחוב (אני לא מסוגלת לחלוף על פני ארגז כזה מבלי לנבור בארגז, ולהתווכח עם עצמי, האם לקחת את הספרים האלה, ולהעמיס על המדפים המפוצצים שלי, או לא). אפשר גם למצוא ספרים ב"ספריות" ציבוריות, שאולי ראוי לקרוא להן "ספריות לעם". למשל בתחנות הרכבת, או בפארקים ברחבי הארץ. יש אחד בראש פינה, למשל. אחד מארונות הספרים המשובחים שאני מכירה נמצא בכניסה לגלריה במחניים. בשבוע שעבר, כשבקרתי בתערוכה של דודו (ועל כך בהמשך), ביילתי עוד עשרים דקות ליד המדפים האלה, שם מצאתי 4 ספרים, שלמרות כל ההתלבטויות לא יכולתי לוותר עליהם. בפעם הבאה אני מבטיחה להביא במקומם 8 ספרים ממדפי העמוסים.

יש גם ספרים ראויים, שאנשים בכפר הנשיא תרמו לספריה של המפגש, הן בעברית והן באנגלית. וגם המדפים האלה שבמפגש, נעשו עמוסים יתר על המידה. מוסכם עלינו שאי אפשר להפוך את המפגש למחסן ספרים מאובק, ולכן החלטנו להגביל את הספרייה לשני הארונות ועוד קצת, שקיימים היום. הספרייה באנגלית עברה תהליך של דילול (תודה לרותי עמית, שהפעילה את שיקול הדעת שלה במיון הזה), ובקרוב אני מתכוונת לדלל קצת את הספרייה בעברית, ומי שרוצה כבר לקחת משם ספרים – מוזמן.

ואם כבר אני כותבת על ספרים, אני רוצה להמליץ על ספרו החדש של אסף ענברי "נתן ועמוס" על נתן אלתרמן ועל עמוס עוז, על רקע עשרים השנים הראשונות של מדינת ישראל. לאסף ענברי ז'אנר משלו, דוקו-דרמה, רומן המבוסס על עובדות אבל איננו חיבור היסטורי מדעי. הוא מספר על אלתרמן ועוז בהרבה אהבה, ועל המאורעות ההיסטוריים מתוך ראיית המורכבות שלהם.

• מכת הכאב

זה שמה של תערוכת התמונות שצייר דודו פלמה בתקופת ההקרנות שעבר כנגד מחלת הסרטן שלקה בה. אחרי כל טיפול, חזר דודו הביתה, במצב בו חוזר פציינט מהקרנה, וישב לצייר את אשר ראה בעיניו ובדמיונו בזמן ששכב במנהרה המבורכת והארורה, שלא נדע. שלא נדע, אבל כפי שאנחנו יודעים,

צריך להעריך את הימצאותה של המכונה כאן ב"זיו" בצפת. זה לא מובן מאליו, ולא תמיד היה.

הציורים מתמודדים עם כאב, עם המוות ונציגיו, עם ההורים ועם הסביבה. דודו, מלכתחילה היה פתוח וגלוי בדיבורו על המחלה, והוא מתמודד גם עם האנשים שמצד אחד מתקשים לדבר עליה, לא נעים להם לשאול אותו, ויחד עם זה עסוקים בה מאד. באחד הציורים, שאהבתי בתערוכה רואים שורה של חמישה אנשים, הראשון פונה אל השני, שפונה אליו, השלישי אל הרביעי, שפונה אליו והחמישי פונה אל... כנראה שיש שם שורה ארוכה של דמויות. ושם הציור: שמעתם מה קרה לו?

הגעתי אל התערוכה שבוע אחרי הפתיחה, והייתי שם לגמרי לבד. זאת לא הפעם הראשונה שאני לבד בתערוכה, אבל הפעם חוויתי הן את השקט ואת היכולת להתבודד עם כל תמונה, לקרוא את הטקסטים, לשבת ולצפות בכל התמונות שמסביב.

אחרי שיצאתי אל הרכב, (אחרי הסיור אצל הספרים יד שנייה) הרמתי טלפון לדודו על מנת לחלוק עמו את רשמי, והתברר שהוא בדיוק בדרך למחניים, ותוך שתי דקות חנה ליד המוזיאון. כמובן שחזרתי, ולמרות שהפסדתי את הפתיחה, זכיתי באירוע של "שיח גלריה", רק שנינו, דודו ואני, עד שהגיעו בנות משפחת גוטר, ואז הרגשתי מספיק בטוח להשאיר את דודו לבד (סתאאם).

וגם התברר לי שבחלק השני של הגלריה מתקיימת תערוכת ציורים וצילומים בנושא טבע, שאחת האמניות הבולטות בתערוכה היא דורון אדוריאן, מי שהייתה תלמידתי בחטיבת הביניים (שלא לדבר על תקופה ממושכת של עבודה עם אמה, קרן אדוריאן בעמק החולה). אהבתי את הקוצים של דורון, הן בשל עצמם וגם כי אני בהחלט מחוברת אל קוצי הבר של הקייץ.

לצערי, הן בתערוכה של דודו והן בזו של דורון לא היה ספר מבקרים, ולא יכולתי לכתוב בו את רשמי. אז בלית ברירה, אתם הקוראים שלהם..

בשבוע הבא גם דא וגם הא יהיו בחופשה, נתראה בעוד שבועיים. ועד אז, אני מקווה שהרמזים על פתרון תעלומת היימנוט קסאו אכן יהפכו לעובדות, והיא תימצא בחיים.

שבת שלום

תמר וולפין

פִּינַת הַהֶנְצַחָה / דוּד אֵלְמַן

ג'וֹ רִיפְקִינֵד ז"ל - (3/5/1992 - 9/8/1924)

ג'וֹ נוֹלַד בְּסְקוֹטְלַנְד, עֵבֶר אֶת הַכְּשֶׁרֶת "גּוֹרְזֵי-לִיז" וּבְמִסְגֶּרֶת הַבּוֹנִים הַגִּיעַ לַחֲדָרָה וְלַכֶּפֶר הַנְּשִׂיא.
 כֹּל זֹאת לֹא לִפְנֵי שְׁעֵבֶר שְׂרוֹת בְּצַבָּא הַבְּרִיטִי וּבַהֲגָנָה.
 בְּכֶפֶר הַנְּשִׂיא עֵבֶר מִסְגֵּרוֹת עֲבוּדָה שׁוֹנוֹת בִּינִיָּהם הַצֶּאֱן, הַנְּגֵרִיָּה וְעוֹד, וְכֵן תִּפְקִידֵי נִיהוּל כְּאַלָּה וְאַחֲרֵים.
 ג'וֹ, מַחְבֶּרֶת הַמֵּיִסְדִּית שֶׁל הַקִּיבוּץ בַּהַחֲלֵט הַשְּׂאִיר עֵקְבוֹת בְּשִׁבִיל הַפְּתִלְתֵּל שֶׁל הַהִיסְטוֹרִיָּה שֶׁלָּנוּ.

<https://khbbm1.wixsite.com/1992-02>

הַבִּיא דוּד אֵלְמַן - פְּנִיּוֹת כְּלִשְׁהֵם הַפְּנוּ אֵלַי - רַק לֹא בְּטֵלְפוֹן (בְּעִיַּת שְׂמִיעָה)

15 שימושים מפתיעים ויעילים לקפה

כוס קפה טובה יכולה לפתוח לנו את היום באופן נפלא; הקפה ממריץ ומעורר, והריח שהוא מפיץ יכול לשגע את החושים. בניגוד למה שרבים חושבים, לקפה יש כמה יתרונות בריאותיים, כמו למשל הפחתת הסיכון לחלות בסוכרת וסרטן המעי, והוא לא מזיק לגוף כל עוד צורכים אותו באופן מתון. יתרונותיו הרבים של הקפה לא נגמרים בהשפעתו על הבריאות, וניתן להשתמש בו בעוד מגוון דרכים מפתיעות, אז בין שאתם שותים קפה שחור, נמס, הפוך, על חלב או עם קצף, הכירו 15 שימושים בקפה שלא חשבתם עליהם מעולם!

1. **דישון הגינה:** בשביל לדאוג לירקות ופרחים בריאים ויפים, לא צריך לבזבז הרבה כסף על דשן, כי גרגירי קפה שחור עובדים מצוין בדישון הגינה. לאחר שסיימתם לשתות את כוס הקפה שלכם, שפכו את הגרגירים והנוזלים שנותרו בתחתית הכוס לעציץ או לקומפוסט.

2. **דוחה כלבים וחתולים:** אם יש חתולי רחוב שמסתובבים בגינה שלכם, או שהכלב של השכן מחריב לכם את הפרחים, פשוט פזרו שאריות של קפה שחור כדי לתחום אזורים שאתם רוצים שהחיות יתרחקו מהם. זה עובד מצוין וצריך לחזור על הפעולה רק אחת לכמה שבועות.

3. **מבשם בריח קפה:** אם אתם אוהבים את ריחו המשכר של הקפה, הכניסו קפה טחון טרי לתוך גרביון ישן, והרי לכם מבשם בריח קפה שתוכלו לשים ברכב, בחדר השירותים, בארונות ובכל מקום אחר שיעלה על רוחכם.

4. **מנטרל ריחות מהידיים:** בנוסף ליכולתו להפיץ ריח נהדר, הקפה יכול גם לנטרל ריחות לא נעימים שנדבקו לנו לידיים. אם הידיים שלכם מסריחות משום או מבצל, רחצו אותן עם קפה טרי או משומש והריח יעבור מיד.

5. **מנטרל ריחות מהמקרר:** לכולנו קרה שנשברה צנצנת במקרר או שנשפך רוטב במקפוא, ומשום שמומלץ לא להשתמש בחומרי ניקוי כימיים במקרר, כדאי שבפעם הבאה שזה קורה פשוט תשימו קערת עם קפה בתוכו כדי להיפטר מהריח.

6. **תיבול לסטייק:** אם אתם רוצים לנסות טעם מעניין וחדש לסטייק שלכם, תבלו אותו עם פלפל שחור, מלח גס וקפה טרי. אחרי שתטעמו את הסטייק שצליתם אתם תתחילו להוסיף את התבלין החדש הזה בכל פעם שאתם עושים על האש.

7. **שינוי גוון צבע לקיר:** רוצים לצבוע את הבית בגוון חדש אבל יש לכם רק צבע לבן? אין בעיה! ערבבו אבקת קפה נמס בתוך דלי הצבע ותקבלו גוון חום-בהיר. לאחר הצביעה תיהנו גם מריח נעים של קפה בבית במקום ריח חזק של צבע.

8. **תיקון סדקים:** אם יש לכם רהיט או דלת מעץ שסובלים משריטות, ערבבו 5 כפיות קפה נמס עם שתי כפיות מים עד לקבלת משחה, מרחו אותה על הסדק והפלא ופלא - הוא יעלם כלא היה!

9. **סבון פילינג לפנים:** אם אתם רוצים ליהנות מעור פנים חלק ומבריק, בפעם הבאה שאתם עושים מקלחת שטפו את הפנים עם שאריות קפה שחור או טרי. לאחר מכן שטפו את הפנים עם מים פושרים ותיהנו מהתוצאה.

10. **מרענן ריחות לפה:** צריכים לצאת מהבית לפגישה אבל אין סוכריית מנטה או מסטיק בנמצא? לעסו שני פולי קפה וכך תנטרלו בעילות ריחות רעים בפה, ובנוסף תיהנו מטעם של קפה טרי.

11. **הוספת ברק לשיער:** ערבבו קפה שחור עם מים פושרים כדי ליצור מסכה לשיער, הניחו אותה עליו למשך 20 דקות ושטפו. אם תעשו זאת במשך שבוע, השיער שלכם יהפוך להיות מבריק בלי שום התערבות של כימיקלים.

12. **מניעת לחות במלחיה:** אין אחד שלא שונא לגלות שהמלח התגבש במלחיה, ואם אתם רוצים להימנע מכך באופן מוחלט, פשוט הכניסו לתוכה כמה פולי קפה. הפולים יספחו את הנוזלים אליהם וימנעו התגבשות של המלח.

13. **ניקוי שומנים:** יש לכם מחבת או סיר שנתקעו בהם שומנים עיקשים? נקו אותם בעזרת שאריות קפה! הקפה ייספח אליו את השומנים בקלות והכלים יהיו נקיים כמעט ללא מאמץ.

14. **תיבולית קפה:** הכינו קפה פילטר או סננו קפה שחור מגרגרים, הניחו לו להתקרר, מזגו למגש קוביות קרח ושימו במקפיא. בתוך זמן קצר יהיו לכם תיבוליות בטעם קפה שתוכלו להוסיף לתבשילים ולרטבים. תוכלו גם להשתמש בקוביות הקפה במקום קרח כשאתם מכינים קפה קר.

15. **תכשיר טבעי לכלבים נגד פרעושים:** פרעושים לא אוהבים קפה, לכן כשאתם רוחצים את הכלב מומלץ שתשתמשו בגרגירי קפה שחור משומשים. התוצאה - טיפול טבעי ונטול כימיקלים נגד פרעושים לכלב שלכם!

סיפור לשבת

לאמא שלי סיפרתי שאני מסדרת לה חדר.
לעמיתים בעבודה סיפרתי שאני עושה את הדבר הנכון.
"היא כבר בת שבעים ותשע," אמרתי להם, "הבית הישן שלה ליד חיפה נהיה מסוכן מדי. מדרגות, רוחות מהים, לילות לבד... אתם מבינים."
הם הבינו.
יותר מדי טוב.

הם הביטו בי כאילו הייתי בת למופת.
כאילו ויתרתי על משהו גדול מתוך נדיבות.
לא אמרתי להם שהוויתור האמיתי היה על דבר הרבה פחות יפה:
על האשליה שאני שולטת בחיים שלי.
קוראים לי נעמה. אני בת ארבעים ושתיים, מנהלת תפעול בחברה שבה הכול נמדד, מתועד, מתוזמן ומסומן בצבעים.
יש לי יומן מסודר עד לרמת הדקה.
יש לי רשימות, יש לי תזכורות, יש לי בית שקט, או לפחות היה לי.
כשאמא שלי נכנסה אליו עם שתי מזוודות ישנות, שקית בד מלאה תרופות ואלבומים מתפוררים שהיא סירבה לזרוק, הרגשתי כאילו מישהו הזיז לי את הקירות. היא לא עשתה רעש. לא התלוננה. לא דרשה. וזה אולי מה שהפחיד אותי יותר מכל.

היא פשוט הייתה שם. קומקום בבוקר, כוס זכוכית ליד הכיור, ריח של סבון כביסה ישן, נעלי בית במסדרון והטקס הקבוע שלה.
כל ערב, קצת אחרי שהשמש מתחילה להיעלם מאחורי הבניינים, היא עומדת ליד הדלת עם סוודר תכלת דק, כאילו חורף וסתיו ואביב כולם אותו דבר בשבילה.
"בואי," היא אומרת.
לא "את יכולה?"
לא "אולי?"
רק "בואי".

בהתחלה הלכתי איתה מתוך חובה. הייתי צועדת מהר מדי בשביל אישה בגילה.
הראש שלי היה עדיין במשרד, העיניים שלי היו על השעון, היד שלי הייתה מוכנה לשלוף את הטלפון בכל רגע.
ואמא שלי הייתה עוצרת ליד דברים שאף אחד לא אמור לעצור לידם - עציץ שבור בכניסה לבניין, חתול שמחכה ליד פח ירוק, מרפסת עם כביסה של ילד קטן, חלון שממנו בוקע ריח של בצל מטוגן.
"פה יש בית חי," היא הייתה אומרת.
"את שומעת? מישהו צוחק שם".

או:
"העץ הזה מכופף יותר משנה שעברה. גם עצים מתעייפים, נעמה."
אני זוכרת שחשבת: אמא, אין לי זמן לשירה הזאת.
אבל היא לא כתבה שירה. היא רק שמה לב.

ערב אחד עברנו ליד תחנת אוטובוס ישנה ברחוב צדדי. אף אחד לא עמד שם. רק ספסל מתקלף, פנס חלש, וירח דק שנראה כאילו מישהו שכח להשלים אותו. אמא שלי עצרה.

“אבא שלך היה אוהב ירחים כאלה,” היא אמרה פתאום. לא דיברנו עליו הרבה. לא כי שכחנו. אולי כי יש אנשים שגם אחרי שהם הולכים, כל אזכור שלהם מזיז יותר מדי אוויר בחדר.

“הוא היה אומר,” היא המשיכה, “שהירח אף פעם לא רץ אחרי אף אחד. ובכל זאת כולם רואים אותו.”

בדיוק אז הטלפון שלי רטט. הסתכלתי על המסך. הודעה מהעבודה. חשובה. דחופה. מסומנת באדום.

ואז הסתכלתי עליה. על היד שלה, הדקה יותר ממה שזכרתי. על העיניים שלה, שעוד ראו עולם שלם בתוך רחוב רגיל. על האישה שהביאה אותי לחיים, ועכשיו ביקשה ממני רק דבר אחד קטן: ללכת לאט.

לא עניתי להודעה. זה נשמע כמו רגע קטן. בשבילי זה היה מרד. מאז, ההליכה הזאת הפכה לדבר היחיד ביומן שלי שלא זז. לא בגלל הבריאות שלה, לא בגלל המצפון שלי. בגללי.

כי בדרך הקצרה הזאת, בין הבית שלנו למכולת הסגורה וחזרה, אני לומדת דברים ששום קריירה לא לימדה אותי.

שלא כל שתיקה היא ריקנות. שלא כל איטיות היא בזבז.

שלא כל יום צריך להסתיים בהישג כדי להיות שווה משהו. ושלפעמים אדם מבוגר לא בא להכביד על חיך - הוא בא להזכיר לך שיש לך חיים.

אתמול, ממש לפני הכניסה לבניין, אמא שלי תפסה לי את היד. כמו שתופסים יד של ילדה לפני שחוצים כביש. רק שהפעם אני כבר לא ילדה, והיא כבר לא האישה החזקה שזכרתי מהמטבח של ילדותי.

האצבעות שלה היו קלות. אבל משהו בתוכי נעצר.

“זו מתנה,” היא אמרה, “לא לעבור את החיים לבד.”

לא הצלחתי לענות. כי פתאום ראיתי את עצמי בעתיד. אותו רחוב. אותו ערב. אותו פנס חלש.

רק בלי הסוודר התכלת שלה לידי. והבנתי שאפשר להתגעגע למישהו עוד לפני שהוא איננו. אז החזקתי לה את היד חזק יותר.

אנחנו חיים בתקופה שבה עייפות נראית כמו הצלחה. אנחנו מתגאים בזה שאין לנו זמן.

אנחנו מתנצלים כשאנחנו נחים.

אנחנו עונים להודעות כאילו החיים עצמם מחכים בצד השני של המסך.

אבל החיים לפעמים מחכים דווקא ליד הדלת.
 בסוודר ישן, בנעליים נוחות, בקול שאומר: "בואי".
 ואם יש מישהו שמבקש מכם ללכת איתו לאט - לכו.
 כי יום אחד תמשיכו ללכת.
 והוא כבר לא יהיה שם כדי להראות לכם את הירח.
 מי האדם שהייתם רוצים להחזיק לו את היד עוד קצת, לפני שהזמן ילמד אתכם
 כמה זה היה יקר?

